

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН»

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ.

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ ЎЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ЎЗБЕКСКОЙ ССР.

43-йил чиқиши
№ 65 (11814).

Якшанба, 19 март, 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

БОҒ-РОҒЛАР КЎПАЙСИН!

Кишига ором бағишлайдиган, қалбларда завоқ уйғотиб, «қани иш-га» дейдиган фасл—баҳор ўзининг илқ нафаси билан эшикларини мизини қоқиб келди. Бу вақтда боғ-ларда гуллар ва мева, хиб-боғлардаги дархатлар, янги очил-ган кўчаларнинг чеккаларидаги ниҳоллар янги дубос кийиб, ҳус-намолини кўзга кўрсатди. Баҳор кишининг соғинч бўлмаслиги, баҳорнинг жозибдорлиги, эсини иссиқ-лиги ва кўзини илқиллиги — бу-ларнинг ҳаммаси республикамизни кўн-қўн водийга бурнаш, кўзани қа-маштирадиган гулзорлар барпо этиш, мева-чеваларни тўқин-чочин етиштириш имкониятини беради.

Ўзбекистоннинг тилла ранг узум-лари, тилин ёрадиган анжир-урик-лари, баҳрингизни очиб юборади-ган анжурлар, олма-ю навшатилар-ини йилнинг ҳар бир фаслида то-пишингиз мумкин. Республикаси-мева-чевалари Иттифоқда доим тилга олинганлиги, мағалисининг сабаби ҳам шунда.

Кўн сайи турмуши яхшиланиб, ҳаёти фаровон бўлиб бораётган ҳалқимизнинг озу-умидлари, ти-лакларини янгича маъно касб этмоқ-да. Ёти йилнинг учинчи йили пойдеворини мустаҳкам қўраётган ҳалқимизнинг ҳаётини янада маз-мундор, янада фаровон қилишга соғинади. Ўзбекистоннинг ҳаёти янги-янада яхши-лаётган катта. Ширин-шакер ме-валаримиз қишда ва баҳорда, ёзда ва кўзда ишни ва леҳонингиз ҳам, инжениер ва техникнинг ҳам — ҳуллас ҳамманинг дастурхонини хуллас қандай яхши, қандай завоқ-ли.

Бу ишларнинг ҳаммасини ўз-ўзидан амалга ошириб бўлмайди, албатта. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети шу йил февраль-март ойларига «Кўчат ўт-қаз» олийгини ўтказиш тўғриси-да қарор қабул қилди. Бу йил 79040 минг ўрмон дархат, 7900 минг туп тўт дархат ўтқазиш, шунингдە 2783 гектар ерни туг-зор, 6520 гектар ерни тоқзор ва 8727 гектар ерни боғ қилиш юза-сидан муҳим тадбирларни белгилаб берилди.

Қишда вақт-ишда бу соҳада ан-чагина ишлар амалга оширил-ди. Тошкент Темир йўли боғшар-маси, Ўзбекистон ССР Маориф, министри ва Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги кенгаши, айниқса яхши ташаббус қўратиб ишламоқ-да. Бу ташаббусларда шу кунгача 3038 та тўт дархатлар кўчатларни ўтқазилди. Ҳар кун келиб турган хат-хабарларда айтаётганча, қой-ларда боғ ва тоқзорлар барпо этиш, турли хил дархат кўчатлари-ни ўтқазиш жуда яхши бораётган.

— Миразўлқин ҳам гузал Фар-ғонадек чаманзорларга айлантира-ми?

Яхши гап, кишиларнинг юраги-даги гап. Бу гапни Фарғонадан Миразўлқинга янги ташкил этилган совхозга доимий ишлаш учун кел-ган комсомол-ёшлар бригадасининг бошлиғи Тўйчи Эргашев айтди.

Н. С. ХРУШЧЕВ ВА Л. И. БРЕЖНЕВНИНГ ТЕЛЕГРАММАСИ

МОСКВА, 17 март. (ТАСС). Совет Иттифоқи билан Болгария ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам шартномаси имзолан-ган куннинг 13 йиллиги муносаба-ти билан Н. С. Хрушчев ва Л. И. Брежнев Болгария Халқ Респуб-ликасининг раҳбар арбоблари Т. Янков, Д. Ганев ва А. Югов ўртоқларга таърир телеграммалари юборди.

Бу шартнома, дейилади теле-граммада, мамлакатларимиз ўрта-сидаги қардошларча дўстлик ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш ва кенгайтиришни, муҳим асоси бў-либ қолди.

СССР раҳбар арбоблари социа-лист Болгарияга тўғрисиқ, иқтисо-дий ва маданий тўғрисиқнинг ҳам-ма соҳаларида янги, тағин ҳам катта муваффақиятлар, янада ри-вожланиш ва равиқ тилади.

Шу муносабат билан СССР таърир министр А. Гром-ко ҳам Болгария таърир ишлар ми-нистри К. Лукановга таърир теле-граммаси юборди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министр-лар Совети Ленин мукофотлари бериш соҳасидаги ишни янада яхшилаш масаласини қарб чиқарди. Совет фани, техникаси, халқ хўжалиги ва мада-нияти ривожлантиришга катта ҳисса қўшаётган олимларни, инжениер-техник ходимларни, ёзувчи-ларни ва санъат арбобларини рағбатлантириш мақ-садига КПСС Марказий Комитети ва СССР Иттифо-қи Министрлар Совети фан ва техника соҳасидаги асарлар учун ҳар йили бериладиган Ленин муко-фотлари сонини 42 дан 60 гача ва адабиёт, санъат, журналистика ва публицистика соҳасидаги асарлар учун ҳар йили бериладиган Ленин мукофотлари со-нини 10 дан 16 гача қўлайтиришга қарор қилин-ди.

Барча иттифоқчи республикаларда яратилган ил-мий асарлар, яхтиролар, адабиёт ва санъат асар-ларини янада баътафсил аниқлаш ва ҳар томонла-ма муҳофиза қилиш учун СССР Министрлар Сове-ти ҳузуридаги фан ва техника соҳасида Ленин му-

Ана шу ёшлар бригадаси Мираз-ўлқинга ўзлари билан 10.000 туп мевали кўчат олиб келди. Фар-ғона районидagi иккита мевачилик совхозини коллективни ҳам Мираз-ўлқинга 15.000 туп ниҳол юборди.

Ишон қўли гул, дейдилар. Вақт-дан келиб неча асрлар сувназлик-дан қовжираб ётган ерларда шу-ндай боғ-роғлар вужудга келадик, у ҳақиқий чаманзорга айланди. Бугунги кўчат — эртага мева бе-риб турган, бу мева ноз-неъмат, тўқинлигини намунаси бўлган, ҳар бир киши кўчат экиши, боғ барпо этиши, бор боғни мева кони қилиб юбориши лозим.

Ёти йилнинг муҳташам би-носини қўраётган ҳалқимизнинг маданий ҳордиқ чиқариши учун барча шарт-шароитларни яратин, ҳар бир имкониядан тўлароқ фой-даланишга эришиш вақти алла-қачон келди. Бунинг учун боғ ва сайроҳларни, майдон ва хибон-ларни тартибга солиш, бу ерларга манзарали дархат кўчатлари ўтқа-зиш, гулзорлар барпо этиш жуда ҳам муҳим вазифадир. Бу жиҳат-дан пойтахтдаги Куйбишев майдо-нини намуна қилиб қўрсатиш ўрин-лидир. Кўни-кеча ёзда чағ, қишда лой бўлган ташландиқ ер ўрнини шу кўчаларда келиб қўрсангиз та-биғий қоласиз. Бу ерда Куйбис-шанинги ҳайкали қад кўтарди, манзарали дархатлар ўтқазилди, турли хил гул кўчатлари ўтқа-зиш, чаманзор барпо этилди. Озо-да, кишининг баҳр-диллини очиб юборадиган бу гулзорда эскива-тор ва лак-бўёқ заводининг ишчи-лари маданий ҳордиқ чиқармоқ-далар.

«Кўчат ўтқаз» олийги ҳама-ерда кўнгилади. Деярли, деярли бўлмайди, Махсус топириқ бериб қўйилганга қарамай, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министри-ги (министр ўртоқ Ж. Хоназаров), «Гавголодностестрой» (бошли-ғи ўртоқ А. Саркисов), Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш минис-трлиги (министр ўртоқ Р. Соатов), Ўрмон хўжалиги ва табиғатни қў-риқлаш Бош бошқармаси (бошлиғи ўртоқ М. Исмамуҳамедов) жуда сўз-та ва қонирасиз ишламоқдалар. Кў-чат ўтқазиш олийги тугаб бораёт-ганлигига қарамай, бу таъкидла-ларда эилигини ишнинг 26-33 про-центи бакарилди.

Кўчат ўтқазиш олийги тугашига саноқли кунлар қолди. Аммо, ҳали жуда катта ишларни амалга оши-риш мумкин. Боғларимизни янада обод қилиш, янги, кўркам, обод, маданий ҳордиқ чиқарадиган хиб-онлар, аллеялар вужудга келти-ришдек масъулиятни ишга ком-сомол, инжениер ташкилотларини, мактаб ўқувчиларини актив тор-тиш, қасаба союз ташкилотлари-нинг диққатини жалб қилиш ни-ҳоятда муҳимдир. Агар шундай қилинса, бу соҳада бошланган катта ишмиз яхши ажлансади, бугун-ги кўчатимиз эртага мева беради, ўтқаган гулларимиз ҳаммаёқни безаб юборди.

Ҳар кун, ҳар бир соат ганимат бўлган ҳозирги кунлардан унум-ли фойдаланиб, кўчат ўтқазиш ой-лигини намунали тугаллайлик. Ша-ҳар ва қишлоқларимизда мева се-ро бўлсин. Боғ-роғлар, гулзорлар ишнам хибонлар кўпайсин!

СССР Министрлар Советида

Давлатга кунгабоқар ва бошқа мойли экинлар уруғи топирувчи колхозларга кунжара сотиш ҳақида

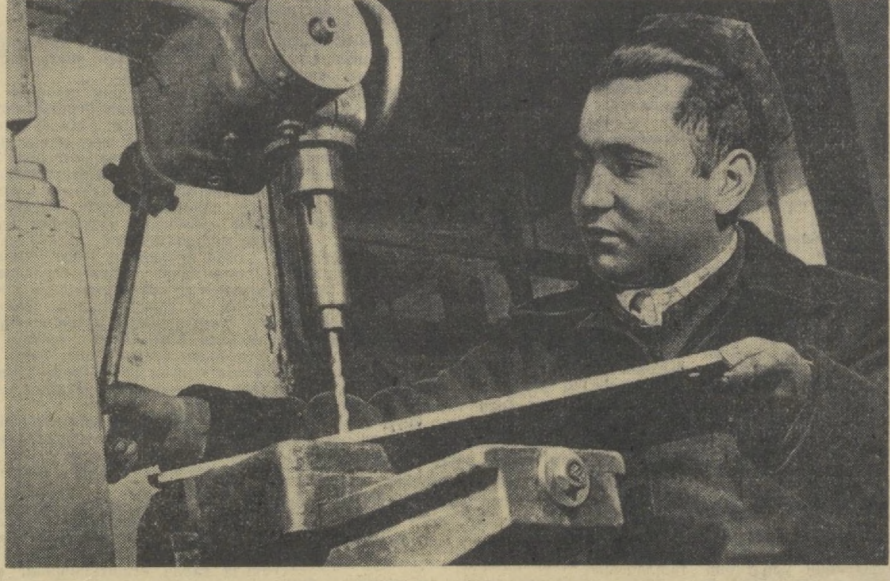
СССР Министрлар Совети «Давлатга кунгабоқар ва бошқа мой-ли экинлар уруғи топирувчи колхозларга кунжара сотиш ҳақида» қарор қабул қилди. Колхозларнинг кунгабоқар, зигир, каноп ва бош-қа мойли ҳақида эфир-мойли экинлар уруғи етиштириш ва давлатга сотишни қўлайтиришдан манфаатдорлигини ошириш мақсадида СССР Иттифоқи Министрлар Совети қарор қилди:

Мойли экинлар уруғи топирувчи колхозларда 1961 йилги ҳо-сидан бошлаб қўйидаги миқдорларда кунжара сотилсин:

Давлатга сотилган уруғнинг	(килограмм ҳисобида)	Харид	Харид
ҳар бир центнер учун:		плани	планидан
кунгабоқар, кунжут, ер ёнғоқ, седава, ажгон, зира, арпабадён ва анис уруғлари		15	30
зигир, кунжут, зирча тоғли			
зигир, каноп, годинка, рижик, индов, сафлор, коринандра, периле, колза, лафламция ва крабе уруғлари		25	50
Соя ва канакунжут уруғлари		35	70

Кунжара амалдаги иттифоқчи нархлар бўйича сотилсин.

КПСС XXII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

УКРАИНА—ЎЗБЕКИСТОН

БИРИНЧИ ҒАЛАБА РАПОРТИ

БУХОРО, 18 март. (ЎзТАГ) Қароқ қонининг таъкидлари бир кеча-кундузда чинариладиган «ан-гори ёқил» миқдорини бир арим миллион кубометрга етказди. Плана мувофиқ, бу дара-жага йилнинг иккинчи ярмида эришиш кўзда тутилган эди. Қон коллективни КПСС съездини му-носиб қўлиб олиш учун Украина-даги Шебелинка қончилари билан муносақалашиб қоз олиш юза-сидан квартал плазини муддатидан олдин бажарганлиги ҳақида ра-порт берди.

Улар билан муносақалашувчи Шебелинка меҳнаткашларининг ишлари қандай бораётган? Ўзе-бекистон телеграф агентлигининг мухбири Шебелинка қон бошқар-масининг бошлиғи ўртоқ Максимов билан телефон орқали алоқа бо-ладди.

— Бизнинг қонимиз, — деди у, — бир меёрда ишламоқда. Кол-лектив табиғий газ чиқаришни кес-кин суратда қўлайтириш ва йил-лик топириқдан ташқари юз мил-лион кубометр «ангори ёқил» бериш мажбуриятини олди. Биз бухоролик мусобақалаш ўртоқла-римизнинг эришган муваффақият-ларига чин кўнгиладан қувонамиз.

ГЕНЕРАЛ НЕ ВИН СОВЕТ ИТТИФОҚИГА КЕЛАДИ

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев 1960 йилда Бирмада бўлганда генерал Не Винини Совет Иттифоқига келишига таклиф этган эди. Бу таклиф қа-бул қилинган эди ва генерал Не Вин шу йил март ойининг охирида СССР га келади.

С АНОАТ корхоналарида, колхоз ва совхоз далаларида КПСС XXII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёйиб бораётган. Республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларидан қўлга киритилган меҳнат за-фарлари ҳақида ҳар кун тўхтовсиз келиб тураётган ғалаба рапортлари шуни исботлаб турибди.

— Жонажон партияимизнинг XXII съездини муносиб қўлиб олиш учун бошланган социалистик мусобақада катта ғалаба-ларни қўлга киритиш учун куч ва билимимизни аямаймиз!

Ишчи, хизматчи ва деҳқонларнинг аҳди ана шундай. Тош-кент электротехника заводининг илгор ишчиси Акмал Мираев ҳам шу кўчаларда ана шундай руҳ билан меҳнат қилиб, катта ғалабаларни қўлга киритмоқда. Фото мухбиримиз И. Глугер-зон Акмал МИРЗАЕВНИ заводда, шун устида суратла олди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қишлоқ хўжалик техни-касини, запас қисмларини, минерал ўғитларини ва бошқа моддий-техника воситаларини сотиш, колхозлар ва совхозларда машиналарни ремонт қилиш ва улардан фойдаланишни ташкил этиш билан шуғулланадиган Республика бирлашмасини («Узсельхозтехника») тузиш тўғрисида

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади: Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг колхозларга ва совхоз-ларга қишлоқ хўжалик техника-сини, запас қисмларини, минерал ўғитларини ва бошқа моддий-техника

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОВ.

Тошкент шаҳри, 1961 йил 18 март.

МАРРАМИЗ 40 ЦЕНТНЕР

Фарғона област, Поп районидagi Жданов номли колхознинг социалистик мажбурияти

дан 37-39 центнердан ҳосил топи-ришга муваффақ бўлинди.

Чигити режа сийи тортиб ква-дратлаб экиш, ҳамма майдонга яхшоблаш тўғрисида бригадаларга ва колхоз бўлиши ҳисобдорлик ош-монига биригитиб олиб, кўчатнинг нормал қилинигини таъминламоқ-да. Бултур йилнинг терим да-врига келиб биз ҳар гектар майдон-да 80-85 минг туп кўчат бўлишига эришдик. Қатор оралари юксак аг-ротехника даражасида ва ўз вақти-да ишланди.

— КПСС Марказий Комитетининг январь Пленуми тарихий қарорла-ридан илҳомланган Жданов номли колхоз аъзолари партия XXII съездини муносиб қўлиб олиш учун қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришдан иборат умумхалқ ишига муносиб ҳисса қўиш мақ-садига бу йил ўз зиммаларига ва-гин ҳам оширилган мажбуриятлар олди. 1961 йилда ҳар гектар майдондан 40 центнердан ҳо-сил олиб давлатга 3800 тонна «оқ олтин» сотишга қарор қилин-ди. Қам ҳосил берадиган бригада-ларини илгор бригадалар даража-сига етказиш катта резервдир. Биз ана шу резервдан фойдаланиб, 1961 йилда янги пахта етишти-риши 450 тоннага етказамиз ёки 1960 йилда топирилганга нис-батан 14 процент қўлайтирамиз.

Чигит экиладиган майдонлар 1 январьгача шудор қилиб қўйил-ган эди. Шунга ҳам айтиш керак-ки, биз ери бир йил қўйиладиган ва иккинчи йил узунасига шуд-

Қўриқ ерлар ўзлаштирилганлиги—пар-тия ленинча сиёсатининг катта ғалабаси

Қўриқ ўлка қишлоқ хўжалиги илғорларининг кенгашида
1961 йил 14 мартда ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ нутқи

Азиз ўртоқлар! Коммунистик меҳнаткашларига бундан буюн ҳам шундай сабот билан ўз районлари-нинг бойликларини ўзлаштириш бери-синлар, коммунистик қурилишнинг умумхалқ ишига қўшаётган ҳисса-ларини қўлайтира беришлар, деб истак билдиришга ижозат бергай-син! (Гулдурас қарасалар).

Қўриқ ерларни биринчи бўлиб

лашга ва Қўриқ ўлканинг барча меҳнаткашларига бундан буюн ҳам шундай сабот билан ўз районлари-нинг бойликларини ўзлаштириш бери-синлар, коммунистик қурилишнинг умумхалқ ишига қўшаётган ҳисса-ларини қўлайтира беришлар, деб истак билдиришга ижозат бергай-син! (Гулдурас қарасалар).

Қўриқ ерларни биринчи бўлиб

ВАТАНИМИЗ ТАРИХИДА ЯНГИ ШОНЛИ САҲИФА

Халқимиз коммунизм қуриш та-рихига бир талай ҳаққомилик са-ҳифаларини ёзди. Биз Владимир Ильич Лениннинг васиятларини амалга ошириб, қудратли социа-листик индустриянинг негизларини қурган, қишлоқ хўжалигини соци-алистик тарзда қайта қурган би-ринчи беш йилликларнинг йиллари ҳам шундай саҳифалардан бўлди. Улуғ Ватан уруши даврида халқимиз оғир жангларда, ўз Ватани-ни ҳимоя қилган. Октябрь ғала-баларини қаттиқ туриб сақлаб қо-лган, инсониятни фашистлар асоти-ти хавфидан халос қилиб қўлган йиллар ҳам шундай саҳифалардан-дир.

Фаншам устидан тарихий ғалаба қозонилгандан кейин, тинч меҳ-нат билан ўтган ўн олти йил мо-байнида Совет Иттифоқи ўз эконо-микасини ривожлантиришда, халқининг фаровонлигини юксалти-ришда, фан ва маданиятни яна-тишда шундай муваффақиятларга эришилди, бу муваффақиятлар бу-лун инсониятни ҳайратда қолдир-ди. Бу муваффақиятларда жашонинг ҳамма мамлакатларидаги дўстла-римизни қувонтирмоқда. Ҳатто, дашнамларимиз ҳам социализм-нинг улугъ яратувчилар кучини эътироф қилишга мажбур бўлмоқ-далар.

Халқимиз биринчи бўлиб социа-лизмга йўл очди. У, биринчи бў-либ коммунизмга йўл очди. Ёри-нинг совет йўлдошлари, космик ке-малар, Ойдаги совет вимпели, ҳо-зир Венерага учиб бораётган пла-неталаро автоматик станция — булар бизнинг илгор фанамиз ва техникамизнинг ғалабасидир, эр-кин халқ ижодий аф-заковатининг ва меҳнатсеварлигининг ғалабаси-дир, социалистик тузумнинг ғала-басидир. (Давомли қарасалар).

Сизлар биласизларки, яқинда биз бортида тақриба учун ит соли-ган 4.700 килограммлик туртинчи йўлдош-кемаи учирдик. Бундай оғир йўлдош-кема учиринишнинг ни-маларини реал тасаввур қилмоқ-учун сизларга шунинг айтишимиз ки-раки: бундай йўлдош-кема учу-риниш тўғрисида «Восток» — автоси-рини ёни айтилади, мас ая эди, «ДТ-54» тракторини бир йўла ос-монга учуриш билан барабардир. Йўлдош-кема белгиланган програм-мани бажариб бўлган, ўша кунгик Совет Иттифонининг олдиндан бел-гилаб қўйилган районига қўнди-рилди. Биз аминмики, ичига одам тушган биринчи космик кема ос-мосга парвоз қиладиган вақт яқин-лашиб қолди! (Қарасалар).

Биз яхши вақтда яшамоқдамиз, ўртоқлар! Инсоннинг энг дадил ор-зулари ер юзидан ҳам, бепоён кос-мик фазоларда ҳам рўёбга чиқа-рилмоқда. Мана шуларни қўриб турганимиздан кейин, кўпгина улугъ ишлар ва ижодкорликларнинг ком-мунизм қўраётган бизнинг совет халқимиз яратётганлигига қувон-май бўладими, ахир! (Гулдурас қарасалар).

Мамлакатнинг шарқ районларида-ғи бир неча ўн миллион гектарлаб қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштириш соҳасида халқимизнинг бажарган фидкорона меҳнати Ватанимиз та-рихиди аjoyиб саҳифа бўлиб қо-

лади. Бизнинг замонамизда туғил-ган кўп сулар жаҳондаги ҳамма халқларга тарихимиз қилинмасдан ҳам тушунарли бўлиб қолди. Ру-сингдек «патилетка», «колхоз», «спутник», «лунник» деган сулар ҳам халқларнинг онига ғалаба-ларимизнинг даракчилари бўлиб сингиб кетди. (Қарасалар).

Совет ҳокимиятининг биринчи йилларидаёқ В. И. Ленин гадаа учун кураш—социализм учун ку-рашдир, деб айтган эди. Ленин-нинг шу суларидида Коммунистик партиянинг халқ тўғрисида, халқ-нинг фаровонлигини юксалтириш тўғрисида, мамлакат экономикаси-ни ривожлантириш тўғрисида қи-лаётган гамхўрлиги еркин ифода-ланди.

Ўртоқлар! Қўриқ ерлар ўзлаш-тирилганлигини иттисодий ва сиёсий аҳамият, жуда катта. Қис-қа мундид ичиди қирқ миллион гектардан кўпроқ қўриқ ва бўз ер-ларни ўзлаштириш сингари деҳ-қончилигини ривожлантиришдаги шу қадар улкан ва эър вазифани жаҳондаги ҳеч бир мамлакат халқ қилмаган эди. Қозогистон, Сибирь, Урал, Волга бўйи, Урал Шарқ қўриқ ерлар ўзлаштирилган асосий районлар бўлди. Ўз минглаб совет ватанпарварлари, айниқса ком-сомоллар ва ёшлар партиянинг ча-гирини билан қўриқ районларга бордилар. Улар юксак ватанпар-варлик ҳислари билан тўлиб-тош-ган ҳолда, партия ва халқнинг дош хўжалигини ривожлантириш учун, Ватанимизга янги йўллар қилиб етказиб бериш учун олиб бораёт-ган курашининг олдинги сафиди бордилар.

Қозогистон даштларидаги қўриқ ерларни ўзлаштирган ветеранлар-нинг қўлини шу ерда ўтирибди. Даштларни пайларда қандай қи-йинчиликларга дуч келинганлиги-ни улар айтиш биласизлар. 1954 йилнинг қишида шонли қўнгили-ларнинг биринчи отрядлари бу ер-га келиш учун йўлга тушганда, совет халқи уларнинг ишнини, меҳ-натдаги ҳаққомилигини қуватиб турди. Ўша вақтда одамлар бу ер-да қодирларла ишладилар. Улар би-ринчи беш йилликларнинг қурувчи-лари қаби яшадилар, меҳнат қил-дилар ва ҳаққомиликлари қўрсат-дилар. Қўриқни забт этишувлар қў-шнча солдатларнинг оғир сафар вақтидаги қийинчиликлари сингари манасқатларини тортидилар.

Ғарбдаги кўп обиватларда ту-шунмоганимиз бу ҳодисага бутун дунё ҳайратда қолди. Бу қандай ҳодисаки, одамлар катта шаҳар-ларни тарк қилиб, ўзларининг ис-сиқ уйларида ва роҳат-фароғатла-ридан воз кечиш, қийинчиликлар-ни кўра билди туриб, қаҳратон қишда даштларга бораётдилар, деб обиватлар таажубида қолди. Ўз ҳаётини жамият ҳаёти билан боғлашга, ўзининг шахсий ма-нафатларини халқ манфатларига бўйсундиришга одағланмаган ки-шилар бунга қодирлар ҳам тушу-нмади. Совет кишилари ўзла-рининг кечис фидкорликларини, жамият олдидаги ўз бурчларини юксак даражада тушунганликлари-ни, ўзларининг маънавий чиниқ-қайликларини ва сиёсий етуқлик-ларини қўриқ ерларни ўзлашти-ришда қамойиш қилдилар.

(Давомли иккинчи бетда).

Ҳайдалган ерни эрта баҳорда бороналаш муҳим тадбирларимиз-нинг биринди. Биз ерни у бурча-гидан бу бурчагига қараб борона-лаймиз. Бу ишларни муваффақ-ияли бажариш учун 11 та борона тахт қилиб қўйилди. Бороналарда фақат ҳайдов тракторларидангина эмас, балки «ДТ-24» чопиқ тран-ктор ва универсаллардан ҳам фой-даланамиз.

Тупроқнинг ҳосилдорлигини оширишда органик ўғитнинг аҳа-мияти гоёт катта эканлигини ҳи-собга олиб, бу йил гектарига 15 тоннадан маҳаллий ўғит чиқариб соламоиз, бу ўғитнинг қўнчилик қисми шудорлаш олдиндаги со-линган эди.

Ўша ёшдаги фосфор ва қис-ман азот озуксини кўп талаб қи-лади. Буни ҳисобга олиб колхоз бу йил ерни экишга тайёрлаш ол-диндан тупроқ этилиши билан бир йиллик азот нормасининг 30 про-центи, фосфорнинг эса 50 про-центи гўнга аралаштириб сола-ди.

600 гектар майдонда шундай агротехника усули амалга ошири-лади. Бунинг учун биз «СУЗ» осиман 22 та қўнгиловторни тахт қилиб қўйдик. Шундан 10 таси-дан ерни ҳалиги тугаган ўғитлаш учун фойдаланамиз. Бу иш 8-10 кунда бакарилди.

Уртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ нутқининг давоми

(Боши биринчи бетда)

Қўриқ ерларни ўзлаштириш учун курашда кадрлар, мўл ҳосил усталари, совхоз ва колхозларнинг раҳбарлари, турмуш билан маҳкам боғланган мутахассислар, ўқиб-ётишчи ва чиқишчи. Коммунистлар ва комсомоллар партиясининг ленинча бош йўли учун актив курашчилар, совхоз ва колхозларнинг ёш коллективларини уюштиришда ташкилотчи бўлдилар ва бўлмоқдалар. (Давомли қарсаклар).

Қўриқ ерлар ўзлаштирилганлиги — бу, ҳақ қаҳрамонлигидир. Бу фидокорлик ишларининг қаҳрамонлари тўғрисида ҳозирнинг ўзидек кўнглимиз тўғрисида да айтимокда. Бу энг яхши қаҳрамонлардан энг яхшиларига Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари унвони берилди. Кўп минглаб қўриқ оғушлар ҳукуматнинг юксак мукофотлари билан таъдирландилар. Қозғоғистонда қўриқ ерларни ўзлаштиришда бетбардорлар баъзиларнинг номларини бутун айтиб ўтмоқчиман.

Шимолӣ Қозғоғистон облатидаги «Монодоғвардский» совхозда барпо қилинган пайтдан бери шу совхозга агроном Иван Михайлович Лизунов раҳбарлик қилиб келмоқда. Яхши шухрат қозонган бу совхоз муттасили мўл ҳосил олмакда. давлатга 4 миллион пуддан кўпроқ галла сотди. Ўртоқ Лизуновга қўриқ ерларни ўзлаштиришдаги муваффақиятлари учун Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. (Қарсаклар).

Акмолӣнск облатидаги «Дальний» совхозни катта муваффақиятларга эришти, Украинадан келган агроном Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Даниил Иванович Нечитайло шу совхозга тўғилгандан буюн унга раҳбарлик қилиб келмоқда. Кейинги беш йил ичда бу совхозда дон экинларининг гектаридан олинмаётган ўртача ҳосил 12,3 центнерни ташкил қилади, ҳаммаси бўлиб эса, совхоз шу йиллар мобайнида 7 миллион 300 минг пуд дон топириди. (Қарсаклар).

Павлодар облатидаги «Плодородный» совхозда трактор бригадасининг бошлиғи Лидия Васильевна Рязанова юксак мукофот — Ленин ордени билан таъдирланди. У қўриқ ерда Ленинграддан келган эди, ҳозир эса, Қозғоғистон ССР Олий Советининг депутатидир. (Қарсаклар).

Павлодар облатидаги «Спартак» совхозининг кеска механизатори Исомбек Аленов трактор бригадасида йилдан бери бошлиқ бўлиб ишламоқда. Бу кеска механизатор меҳнатига яраша олган Ленин ордени унинг кўрагига ҳус бўлиб турбиди. Ўтган йил Исомбек Валентина Гагановнанинг ташаббусидан ибрат олиб, қолоқ бригадага ўтди ва бир йил ичда бу бригадани раёндаги энг яхши бригадалар қаторига чиқариб олди. Бригада коллективи воқуш шароитда яхши ҳосил етиштирди ва 2.000 гектар ернинг ҳар гектаридан қариб 14 центнердан галла олди. (Қарсаклар).

Павлодар районида Георгий Андреевич Шимф Пиров номли колхозга яхши раҳбарлик қилмоқда. Колхоз йилдан йилга мўл ҳосил олади.

Н. С. ХРУШЧЕВ „РОСЛАВЛЬСКИЙ“ СОВХОЗИДА

ОЛМАОТА. 17 март. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев бутун Қўриқ ўлкадан Қозғоғистон ССРининг лойҳахоти — Олмаотага бора туриб, Олмаота облати, Жамбул районидаги «Рославльский» қўйчилик совхозига бўли.

Бу ҳўжалик Акмолӣнскдан қариб икки минг километр нарида текис сакрада Шимолӣ Тянь-Шань тоғларининг ёш бағирларига дояшлаган. Мамлакатнинг унинг кўмир кочарасига Қарағанда шактлари ортада қолди. Бу ўлканинг бағри кўрагига эмас, балки темир, мис рудаларига ва бошқа рудаларга ҳам бойдир. Чапда кўпгина километрларга Балхаш кўли қўшилди кетган, унинг кетидан эса поёвнса яёловлар бошланади. Шу ерда Қозғоғистоннинг жануби томон Монита-Чу темир йўл магистралли кетган. Қарағанда кўмири ва қўриқ ерларда етиштирилган галла ҳосили Ўрта Осиё республикаларига ана шу магистралдан етказиб берилди.

Қозғоғистон темир йўлининг Отар станциясида Никита Сергеевич Хрушчевни неча юзлаб кишилар кутиб олдидилар. Унга нон-туз тақдим қилинди.

«Рославльский» совхозининг поёвнса шу станциядан етти километр нарида жойлашган. Поселкага олиб борадиган йўл атрофида кўй подалари боқилди. Никита Сергеевич Хрушчев машинадан чиқиб қўндаларни Н. Айдарбеков ва Б. Мирворид билан саломлашди. У уларнинг ишлари ҳақида сурайд, чорва молларнинг вазири қанча эканлиги ва улардан қанчадан жун қирқиб олинаётганлиги билан қизиқди. Орадан бир неча минут ўтган, машина яна ўтхўйлида. Никита Сергеевич Дон элти йилларини қўриб қолди.

Бундан етти йил муқаддам бу ер иккинчи бир даш эди. 1954 йилда партия давлати билан, қалб амри билан бу ерга келган йилги ва қиллар асрлар бўйи қўй теги-зилмаган ана шу қолларга ҳавф бағишлаб, дастлабки ағтарларин олдидилар.

Ҳозирги вақтда совхоз посёлкасида 207 турар-жой биноси, қўркам маданият уйи, саккиз йиллик мактабининг икки қанвади биноси, ошхона, болалар богачиси, болалар ялсини, магазин, нововоя-кача, ҳаммом бор. Ҳўжаликдаги турт фермада капитал чорвачилик иморатлари бор. Посёлкада 2.900 киши яшайди. Булар орасида ҳўжаликнинг ишчи ва хизматчилари-дан 830 киши бор. Посёлкадаги ҳар олти кишидан биттаси шу ерда туғилган.

Совхознинг ишчи ва хизматчилари, уларнинг оила аъзолари кадрли меҳмонини самийи кутиб

қар гектаридан, 450 центнердан маккажўхори кўкюси етиштириб бериш, ўз бригадасини комплекс бригадага айлантириб, чорвачиликни ривожлантиришда киришши мажбуриятини олди. (Қарсаклар).

Акмолӣнск облатидаги «Қайрағи» совхозининг директори Виктор Полянский тўғрисида менга гапириб беришди. Бу энгиди, Виктор Полянский армиядан кейин 1955 йилда райком комсомолга секретари бўлиб сайланган. райкомда ишлаб ташкилотчилик ма-лаканин ортирган. раҳбар учун энг муҳим нарсани — одамлар билан ишлашни, одамларни конкрет вазафаларни хал қилишга йўлдош, уларга бошчилик қилишни ўрганиб олган. Комсомол раҳбари энг совхоз директори бўлиб ишламоқда ва топирилган ишчи муваффақияти билан бажармоқда. (Қарсаклар).

Қарағанда облатидаги қўриқ ерда ташкил этилган «Киевский» совхозига 23 йилгит директор бўлиб ишламоқда. Бу йилгит — Александр Христенко яхши ишлаш намунасини қўрсатаётди. (Қарсаклар).

«Қўстанай» совхозининг ёш чўчабоқари Дамела Жаңасилов катта натижаларга эришди. У жуда да яхши ишламоқда ва ёшларини-мига ўрнат қўрсатмоқда. Унга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди. (Қарсаклар).

Ўзларини ўйлаб қаранглар. ўртоқлар! Дамела партиянинг чариниға қулоқ солиб чўчақилик фермасига бориб иллаган биринчи қозоқ қиз-я. Ўтган йил, 1.277 та чўчақни бориб семиртирди ва ҳар бир чўчақни кунига ўрта ҳисобда 600 грамм семиртиришга муваффақ бўлди. Аммо, у қийин-чиликларга ҳам дуч келди. Дастлаб, унинг ота-онаси қизининг бу ишчи маъмуладиди. Лекин бу иш жасорат қўрсатиб, асрий урф-одатларни улқотириб ташлабгина қолмай, ш билан бирга, ўз қандайдир-ш уруғларининг ҳам фикрини ўзгартиришга муваффақ бўлди.

Комсомол ҳозир ҳам қўриқ ерларни ўзлаштириш учун курашда кўп ташаббус қўрсатмоқда. Комсомол Марказий Комитетининг бу йил қўриқ ерлардаги қиларга ёрдам-лашмоқ учун 15 минг ёш бинокорни юбориш тўғрисида яхши қарор қабул қилганлигини қайд қилиб ўтмоқчиман. Бу бинокорлар ўлканинг олоқ қилишга, қўриқ ерлардаги кишилар учун тағин ҳам яхшироқ шароит вужудга келтиришга ёрдам беришди. Ўрта мактабларнинг ўқувчилари бўлган комсомоллардан Володя Брагин ва Юлия Долженко сизларнинг кенгашигида сўзга чиқиб, қақадар ажойиб сўзларни гапирганлиқларини айтиб беришди. (Қарсаклар).

Бу ерда, қўриқ ерларда катта билим ортирган кишилар ва ёш кадрлар аҳил бўлиб ишламоқдалар. Эски кадрларнинг, масалан, совхоз директорлари З. А. Франк ва Е. А. Зайчукова, район партия комитетларининг секретарлари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари А. Р. Никулин ва В. Ф. Макарин ҳамда қўриқ ерлардаги бошқа кўпгина партия, совет ва

Бу ерда ҳам бармоқлар пиш-риш учун ҳам, гашуқларлар пиш-риш учун ҳам, қўймоқ пиш-риш учун ҳам етиб ортди, деса бўлади. (Залда жонланш, қарсаклар).

Қўриқ ерларни ўзлаштириш бошлангандан бери ўтган давр ичда мамлакат қўриқ ерлар ўзлаштирилган зонада 1949-1953 йиллардаги ўртача йиллик галла:

ишчида қопланади. Ҳаммаини фикрича (бу фикрни Н. С. Хрушчев ҳам қўллаб-қувватлайди) совхоз ҳодимлари учун яхши турмуш шароити яратиш қанда дамиқ қилиш ҳозирги вақтда бамчиқ даражада аҳамиятга эгадир. Обод уй-жой биноларига эмас, шу билан бирга мактаб-интернатлар, болалар богчалари ва ясиллари, ошхоналар ҳам қуриш керак. Қозғоғистон чорвадорларини йилнинг каттагина қисмини ўз уйларидан узоқда жойлашган масувиий яёловларда ўтказадилар. Ота-онларнинг тинч иш-лашлари учун қўноқлар. Йилки-чилар, қўйчиноларнинг болаларини мактаб-интернатларга жойлаштириш ҳақида гашуқлиқ қилиш — раҳбарларнинг бурчидир.

Сўхбат вақтида қўноқлар учун яхши ўтовлар бўлиши ҳам таъинлаб ўтилди. Н. С. Хрушчев бу тўғри талаб эканлигини уқтириб ўтди. Н. С. Хрушчев айтдики, кимёларга ўтовларни қуришда қўриқ ўрнида янги пиш-ириқ синтез материаллардан фойдаланиш ҳақида ўйлаб қуришлари керак. Бундай материаллардан қурилган ўтовлар ёмғир-чочин вақтда хавфсиз, енгил, бирмунча пиш-иқ, арзон, қўриқнинг ҳам қиройли ва яшаш учун ҳам қулайроқ бўлади.

Сўхбат тугайди. Унинг қатнаш-чилари маданият уйининг кенг ва Вуг залига ўтадилар. Бу ерда ҳўжаликдаги ишчилар, мутахас-сислар, хизматчилар ва қўниин колхозчилар, — қозқорлар, руслар, украинлар, белоруслар, бошқа миллат вакиллари гўлданган эди. Ингилишда Олмаота облати Жамбул район партия комитетини секретари Ф. Зикровни, ёш чўпон Е. Абдиномов, механизатор В. В. Кочуров, йилкичи Р. Капаровлар сўзга чиқадилар. Улар совхозга келганлиги учун Н. С. Хрушчевга кини гўлданган ташаккур айтиб, ўз ишлари, ҳўжаликни ривожлантиришда эришган муваффақиятлари, яёла ишчи ишларига бўлган иштишлари ҳақида сўзлаб бердилар.

Жамбул районидаги Ўнгелдида номли колхознинг сўт соғувчиси К. Таласбеова яшл баҳамдан тикилган ва қозқ безаклари билан безатилган чопонини бу ерда ҳозир бўлганларнинг қарсаклари остида Н. С. Хрушчевга сонга қилади. Н. С. Хрушчев қозқларнинг миллий чопонини қийим мин-барга чиқайди. У Ингилиш қатнаш-чиларини қилмоқ ҳўжалик маҳсу-лотларини етиштиришни қўйишти-рини учун олиб борилаётган ку-рашда эришган муваффақиятлари билан кутайди ҳамда уларга янги забардон таййлади. Унинг нут-қи зўр эътибор билан тингланди ва гулдурсо қарсаклар билан бир неча марта бўлиб тугайди.

Ингилишнинг охирида пионерлар — совхоз ҳодимларининг бола-лари Н. С. Хрушчевни табрикла-дилар.

Қўриқ ерларни ўзлаштирган қаҳрамонларнинг номлари Бата имонининг олтин ҳўмат китобиға ҳақли равишда бириктирилган қато-рида ёзилган. Москвадаги Халқ ҳўжалиги ютуқлари тивастаксини ўзлаштириш қўриқ ерларнинг шароити «Қўриқ ерларнинг қаҳ-рамонлари» деган монумент бар-по қилса арзийди, улар шундай ҳўматга сазовордирлар. Меҳнат-да қаҳрамонлик қўрсатган. қўриқ ерларнинг қаҳрамонлари бўлган сизларга шон ва шарафлар бўл-син! (Гулдурсо, давомли қарсак-лар). Сизларнинг меҳнатингиз мамлакатиниғи эконимиксини ривожлантиришда, қилмоқ ҳўжа-лик маҳсулотларини етиштириш-ни қўйиштиришда катта босқич-дир. (Қарсаклар).

Ўртоқлар! Қўриқ ерларни ўзлаштириш ишлари бошлангандан бери орада атиги олти йил вақт ўтди. холос. Шу вақт ичда нақадар ажойиб натижаларга эришдик. қўриқ ерлар ўзлаштирилганлиги мамлакатиниғи халқларига нақадар улуг самаралар берди: Батаимиз-нинг иқтисодий қудратини нақадар мустаҳкамлади!

1954 йилдан то 1960 йилгача бўлган давр ичда мамлакат қўриқ ер ўзлаштирилди. Қозғоғистон республикаси районларида 25 миллион 500 минг гектар, шу жумладан, ҳозир Қўриқ ўлка со-тавиға қирган районларда 17 миллион гектар ер ўзлаштирилди.

Қўриқ ерлар ўзлаштирилганли-ги натижасида мамлакатиниғи зотар галлада етиштирилган янги йирик база вужудга келтирилди.

Қўриқ ерлар ўзлаштирилмасдан олдинги беш йил ичда етишти-рилган галларнинг миқдори билан йил-ида галла етиштиришнинг қан-чалик қийинлигини тўғрисидаги маълумотларни айтиб бераман:

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 4.942 7.728

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 1.370 3.327

Қозғоғистон республикасида 241 1.150

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 130 798

СССР 2.001 2.927

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 600 1.748

Қозғоғистон республикасида 111 708

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 63 511

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 2.001 2.927

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 600 1.748

Қозғоғистон республикасида 111 708

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 63 511

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 2.001 2.927

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 600 1.748

Қозғоғистон республикасида 111 708

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 63 511

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 2.001 2.927

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 600 1.748

Қозғоғистон республикасида 111 708

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 63 511

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 2.001 2.927

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 600 1.748

Қозғоғистон республикасида 111 708

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 63 511

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 2.001 2.927

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 600 1.748

Қозғоғистон республикасида 111 708

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 63 511

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 2.001 2.927

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 600 1.748

Қозғоғистон республикасида 111 708

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 63 511

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 2.001 2.927

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 600 1.748

Қозғоғистон республикасида 111 708

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 63 511

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 2.001 2.927

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 600 1.748

Қозғоғистон республикасида 111 708

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 63 511

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 2.001 2.927

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 600 1.748

Қозғоғистон республикасида 111 708

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 63 511

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 2.001 2.927

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 600 1.748

Қозғоғистон республикасида 111 708

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 63 511

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 2.001 2.927

Қўриқ ерлари ўзлаштирилган

районларда 600 1.748

Қозғоғистон республикасида 111 708

Шу жумладан Қўриқ ўлкада 63 511

1949-1953 йиллар 1956-1960 йиллар

миллион пуд йилгича ўрта

ҳисобда. ҳисобда.

СССР 2.001 2.927

Қўри

ЧИГИТ ЭКИШГА САНОҚЛИ КҮН ҚОЛДИ

ПАХТАКОР!

Шудгорни яхшилаб борона қил

❖ Квадрат-уялаб экишга пухта

хозирлик нўр ❖ Ҳамма нуч ва

техника далада бўлсин!

ЯНГИ ПЛУГ

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг қишлоқ хўжалигини механизациялаш, электрлаштириш институти ходимлари Одессадаги Октябрь революцияси номидаги заводнинг махсус конструкторлик бюроси инженерлари билан ҳамкорликда янги плуг яратди. Бу плуг тупроқни икки қатламлаб ҳайдайди ва ўғит солади. Янги плуг тупроқни бутунлай ағдариб ҳайдайди, натижада бегона ўтлар тупроқнинг чуқур қатламига тушиб чириydi, ўғит тупроқнинг турли қатламига солиниши тўғрисида экинларнинг озиқланиши анча яхшиланади. Янги плуг билан ҳайдалган майдонларда пахта ҳосили гектарига 4-6 центнер кўпаяди. СУРАТДА: икки қатламлаб ҳайдайдиган плуг билан ер ҳайдалаётди.

В. Қожевинков фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

КУРСАНТЛАР АМАЛИЙ МАШҒУЛОТДА

КЕГАЙЛИ. «Халқобод» совхозда ташкил этилган механик-хўжаликлар тайёрлаш курсида Турсун Охунова издошларидан 37 хотин-қиз ўқимокда. Хотин-қизлар қишлоқ хўжалик машиналарининг тузилишини пухта ўрганиб олдилар. Ҳозир улар амалий машғулотларда, техникани ремонт қилишда актив қатнашмоқдалар.

— Курсни битиргач, — деди Улбека Еремебова, — 100 гектар ерга квадрат-уялаб чигит экамиз. Қузда эса машинада 120 тонна пахта терамиз.

Бўлажак механизаторларнинг ҳар бири пахтачилликни комплекс механизациялашга муносиб ҳисса қўшиши, машинада 80-90 тоннадан пахта теришга аҳд қилмоқдалар.

Н. ЕРЕМЕВОВ.

ЧИГИТ ЭКИШ ОЛДИДАН

ТЕРМИЗ, 18 март. (ЎзТАГ). Денов районидagi Жданов номидаги совхозда агроном ўртоқ Шамсидиновнинг таклифига мувофиқ, ер юзасига минерал ва маҳаллий ўғит сола бошладилар. Ўғитлар бора-бора ердан билан 6-7 сантиметр чуқурликка қўйилади. Бу ўғитлар кузги шудгор вақтида солинган ўғитга қўшимча бўлади.

Тупроқ унумдорлигини оширишнинг бундай усули пахтакорларга бу йил 1500 гектар ернинг ҳар гектаридан камиди 39 центнердан «оқ олтин» олишни таъминлайди. Сурхондарё областидаги бошқа кўпгина хўжаликлар ҳам чигит экиш олдидан ерга ўғит солимоқдалар.

МАРРАМИЗ 40 ЦЕНТНЕР

(Боши биринчи бетда)

Биз шундай қилиб тупроқни экишга табақалаштирган ҳолда тайёрлаймиз. Бу, ҳамма майдондаги чигитни бир текис ундирди олиш имкониятини беради.

Ҳаво жўнашиб кетиб бир кеча-кундузда ўртача ҳарорат 12 даражадан ортиши биланоқ экишга шўшамиз. 900 гектар майдонга чигитни река сими тортиб квадрат-уялаб экамиз, шу жумладан 230 гектар майдонга чигитни уяла босилган майдонда ташлаб кетадиган сепка билан экилади. Экинчи 8-10 кун ичида, қисқа мўллатда ўтказамиз. Оғир тупроқда ерларда уруғни 3-4 сантиметр, бундан кўра енгилроқ ерларда 5 сантиметр чуқурликка экамиз.

Ўзанинг зараркуналдардан ва касалликлардан ноқулай бўлиши тугатилиш ҳосилдорлигини тобора ошириш йўлларида бирийдир. Шунинг учун биз қишлоқ хўжалик зараркуналдарини ва ўзга касалликларини қарши қўлашга кўп ҳаффа эълан бериб, зараркуналларнинг тарқалган ўқинини бошдаёқ йўқотишга қаратилган профилактика, агротехника тадбирларини ўз вақтида амалга оширамиз. Зараркуналлар ва касалликларнинг ўсимликларга ўтишининг олдини олиш, қўсақурти билан зарарланган ўсимликларга эса экин олдидан гектарига 60 килограмм ҳисобидан гекохлоран соламиз.

О. Исҳоқов ва Т. Маъруфов ўртоқлар бошлиқ бўлган комплекс механизация бригадалари кўпчилигини олқишга сазовор бўлмоқда. Бу бригадаларда бир центнер пахта етиштиришга жами 3,2 киши кўни сарфлади, ишга яроқли ҳар бир киши эса колхоз бўйича ўртача тўғри келганига нисбатан икки баравар кўп пахта етиштирди. Комплекс механизация бригадаларида пахта танархис колхоздаги нисбатан 17,5 процент кам майитрилган, ҳосилдорлик эса

ШАЙЛАНИБ ТУРИШИБДИ

Карл Маркс номидаги колхоз Пойа-риқ районидagi йирик ва юқори ҳосилли қишлоқ хўжалик артеллари-дан бири. Бу йил гектаридан камиди 30 центнердан ҳосил етиштир-миз, деб бел боғлаган колхозчилар 1700 гектар ернинг ҳаммасига чигитни 60х60, 50х50 схемаларида экадилар. Қузда шудгорлиниб, яхоб берилган қарталар ҳозир экишга сифатли қилиб тайёрланмоқда. Бу ишга 12 та трактор, 800 колхозчи са-фарбар этилган. Ҳозиргача қариб 700 гектар ер текисланди, экишга тахт қилинди.

10 та экинжаб чигит экади. Янни-да механизаторларнинг экинжаб аз-зо-лари билан биргаликда 10 кунлик семинари бўлиб ўтди. Механизатор-лардан Барот Жўраев, Ахрор Аззам-тов, Инат Исоқулов, Қўшбоқ Норқу-лов, Абдухалил Рўзиев, Ахрор Қў-баев, экинжаб аззоларида Хўро-Улуғбоев, Нурулла Адманов, Турғун Муҳаммадиев, Ўрташ Жовқонов ўр-тоқлар семинарда чигитни квадрат-уялаб экиш агротехникасини яхши эгаллаб олганликларини кўрсатди-лар.

Маҳаллий ўғит — мўл ҳосил га-рови. Бунинг ўз тажрибаларида синаб кўрган колхозчи-деҳқонлар тўғри тў-лашни тўхтовсиз давом эттирмоқда-лар. Бу ишда 100 комсомол-еш иш-лапти, уларга 6 та автомашина, 18 от-арава бирктирилган.

Колхозчилар ўртасида оммавий-сиёсий ишларнинг яхши уюштирил-ганлиги дала ишларининг намунали бажарилишига ижобий таъсир кўр-сатаётди. Илгорларнинг иш тажриба-лари радиоусул орқали ҳамма кўп тиражли «Колхоз ҳаёти» деворий газетасида, шунингдек Мўмин Абду-рахмонов, Исҳоқ Тўйгунов, Абдува-ҳоб Муқимов, Абдусалом Қоқовор ўртоқлар каби 35 агитаторнинг жон-ли суҳбатларида оммалаштириб бо-рилади.

Карл Маркс номидаги колхоз аз-зо-лари чигит экиш кампаниясига ана шундай ҳар томонлама шайланиб туришибди.

О. УСМОНҲУЛОВ.

Самарқанд области.

ФАРҒОНА ДАЛАЛАРИДА

Тўрақўрғон районидagi «Ўзбе-кистон» колхоз эъзолари бу йил давлатга 10 минг тонна «оқ ол-тин» етказиб бериш учун чигит экишга пухта тайёрлаш кўрмоқ-далар. Кўпчилик бригадаларда яхоб бериш тугалланди.

Ҳ. ҲОЗИЛОВ,
М. САТТОРОВ.

Ўзбекистон районидagi «Гани-обод» совхозининг маҳаллий бўли-мида 5 та маҳаллий ўғит тайёр-лаш бригадаси ишлаб турибди. Бу бригадаларга уюшган комсомол-ешлар гектарига 12-13 тоннадан ўғит-жамғарилган ҳаракат қилмоқ-далар.

А. САМАДОВ.

Бағдод районидagi Охунбобоев номидаги колхоз бу йил 1750 гектар майдонга квадрат-уялаб чигит эка-ди. 35 та сепка ремонтдан чиқа-рилди. 256 кишидан иборат эки-паж аззолари экишга шайланиб турибдилар.

Я. ЭРГАШЕВ.

Косонсой районидagi «Қизил Ок-тябрь» колхозиди ерда етарли та-лошпага ҳаракат қилинмоқда. Барча майдонга икки марта яхоб берилди.

А. ҲОШИМОВ.

Марксий ишларини қўлайтир-масдан тўриб бу вақтларини ба-жариш мумкин эмаслигини тушу-нади. Шунинг учун барча комму-нистлар ва комсомоллар бутун колхозчилар билан биргаликда меҳнат вахтасида тўриб ишламоқ-далар. 1961 йилда олинган соци-алистик мажбуриятларини сўзсиз ба-жариш учун курашмоқдалар.

Бу тадбирлар колхоз эъзола-рининг умумий йиғилишида тасдиқланган.

Марксий ишларини қўлайтир-масдан тўриб бу вақтларини ба-жариш мумкин эмаслигини тушу-нади. Шунинг учун барча комму-нистлар ва комсомоллар бутун колхозчилар билан биргаликда меҳнат вахтасида тўриб ишламоқ-далар. 1961 йилда олинган соци-алистик мажбуриятларини сўзсиз ба-жариш учун курашмоқдалар.

Бу тадбирлар колхоз эъзола-рининг умумий йиғилишида тасдиқланган.

Бу йил ҳам бутунгисини сингари машина теримишга уштакларни тапплаб, аксиратиб қўйди. Бу йил 360 гектар майдондаги экин 720 тонна пахта иштинада теримиз. Машина терими юзасидан олин-ган мажбуриятларини бажариш учун биз 7 та терим машинаси-нинг ҳаммасини 1 августгача ре-монт қилиб қўямиз ва ҳар бир аг-регатга 2 тадан механик-хўжалик тайёрлаймиз.

Колхозимиз сугориладиган ер-лардан фойдаланишни яхшилаш ва қишлоқ хўжалик ишларини ме-ханизациялаш даражасини бугун-чоралар билан ошириш учун су-гориладиган уштакларини йилдан-йилга яхшилашмоқда. Бу бизга ҳафат қишлоқ хўжалик экинла-ри ҳосилдорлигини ошириш имко-ниятининггина бериб қолмасдан, балки ернинг ирригация — междо-рация ҳолатини ҳам яхшилайди. Биз ариқ-зуювларини ва бошқа су-ғорилиш шохобчаларини тозалашни 1 мартгача тамомладик.

Колхозимиз эъзолари 1961 йил-да пахтадан юқори ҳосил етишти-риш имкониятини берадиган та-дбирларини муваффақиятли амалга оширадилар.

Колхоз партия ва комсомол таъинлотлари бундай юксак маж-буриятларини олар экан, партия ва халқ олдидаги масъулиятини тўла-қўла билан ошқиниш учун су-ғориладиган уштакларини йилдан-йилга яхшилашмоқда. Бу бизга ҳафат қишлоқ хўжалик экинла-ри ҳосилдорлигини ошириш имко-ниятининггина бериб қолмасдан, балки ернинг ирригация — междо-рация ҳолатини ҳам яхшилайди. Биз ариқ-зуювларини ва бошқа су-ғорилиш шохобчаларини тозалашни 1 мартгача тамомладик.

Колхозимиз эъзолари 1961 йил-да пахтадан юқори ҳосил етишти-риш имкониятини берадиган та-дбирларини муваффақиятли амалга оширадилар.

Колхоз партия ва комсомол таъинлотлари бундай юксак маж-буриятларини олар экан, партия ва халқ олдидаги масъулиятини тўла-қўла билан ошқиниш учун су-ғориладиган уштакларини йилдан-йилга яхшилашмоқда. Бу бизга ҳафат қишлоқ хўжалик экинла-ри ҳосилдорлигини ошириш имко-ниятининггина бериб қолмасдан, балки ернинг ирригация — междо-рация ҳолатини ҳам яхшилайди. Биз ариқ-зуювларини ва бошқа су-ғорилиш шохобчаларини тозалашни 1 мартгача тамомладик.

Ўзгал Фарғона водийси... Бу аjoyиб ўлканинг тароватли тоғ-лари, дилрабо боғлари, ям-яшил да-лалари, кўк ўпан «оқ олтин» хир-монларига эмас, азамат ва со-ҳибамол йиғит-қизлари, ўт юрак-ли аёллари, нуруний кенсалари ҳам чинакам гузал. Чунки улар-нинг ҳар бири ўзининг темир иро-даси, шарафли ва баракали меҳ-нати билан ҳар қандай шовир юра-тига илҳом бахш этади, журналист қўлга қалам тутқизади...

Яқинда Андиқонга борганимда, ёшликдан бирга ўйнаб камол то-ган жамбалак ўртоғим Зухра тур-мушга чиқаётган эмиш деб эшит-дим. Юракдаги соғинч, уни тезроқ кўриш, янги бахт-иқбол билан таби-риклаш иштиёқи билан алмашдим.

Зухралариникига йўл олдим. Дугонамни ранго-ранг ипаклар билан оппоқ шойига нашта тика-ётган ҳолда кўрдим. У ўз иши-га шу қадар эътиқод билан бе-риладган ипаклар жипсига шу қадар мафтун эдикки, на-заримда ироқи кайтасига бутун борлиги ва севгини-ни қўшиб тикаётгандек. Ажа-бо, шу қадар меҳр, шу қа-дар заковат ила тикаётган бу аjoyиб кайтасининг эга-си қайси бахтиёр йиғит экан? У меннинг кириб бо-ганимни ҳам сезмади. Қўй-лаётган хаёли ашуласини ту-гатмай, шўх бир хиройини бошлади.

— Ваҳтинг ҳам Зухра юлдузидек порлоқ бўлсин, ўртоқжон! Тўсатдан эшитил-ган овоз Зухрани ҳаяжонга солди. У ишнинг аниқ-тапили кўрпача остига яширишга уринди. Йўқ, улгурмади, мен унинг бўйиндан кўчдим.

— Қани, Зухраҳон, айт-чи, бутун қалбинг билан эъ-озлаб тикаётган қўйлагинг қайси паҳлавонга аталган? У кўп-қизариб ерга қаради. Ҳа, қизнинг лола тусига кирган юзлари, аллақандай нафъали маъсуд озулар оғушида порлаётган бахтиёр кўзлари лабларидagi табас-кур меннинг саволимга берил-ган жавоб эди. Мен кайта-ни қўлимга олдим. Шу қа-дар гўзал ва нафис саъят. Унда-гўё илк баҳор бинафшалари, ал-вон чечаклар ўзларининг муаттар қўлларини аниқтоб яшнаб турар-ди... Мухаббат гулшанида камол-га етган бир қизнинг ўз севгини-сига бўлган садоқати, ҳурмати гўё ана шу кайтада жилявланарди. Мен дугонамдан шу қадар дид, нафосат билан ўйлаб танқилган бу ноёб кайташнинг ижодкори кимли-гини сўрадим.

— Буларимиз ўртоқжон, бунинг ижодкори оддий рус аёли, Мария опамиз. Бизда йиғитлар уйланса-гўй кўни албатта Мария опа ижод қилган арқаб қаштага қўйлакан қилиди. Шунинг ҳам бори, кайта-ни албатта келиб бўлгуси қиз ти-кини керак. Қўйлингиз, уларнинг шўхлигини. Шу бўлиб қайлигини чевар ёки бўноқ эканини ҳам билди олишди. Истасанг Мария Иванованинг олдида олиб бо-ларимиз, ўз кўзинг билан кўрасан.

— Нима, лекин, — сўрадим ун-дан. — Майли, борганда биласан.

Биз Мария опа ишлайдиган ба-дий ипак тўқимачилик фабрика-сига йўл олдим. Фабриканинг ши-нам ҳовлисида қадим қўйшимиз билан қизларнинг шўх кулгилари эшитилди.

Кенг ва ёруғ бинолардаги даст-гоҳларда қиз-жувоғлар чаманор-даги гуллар каби чинчилган. Тўй-ҳашамлар, байрам тантаналари, шодона айёмларда уйлариимизнинг беазаги бўлган сўзанаалар, чўлдек гилемлар, соҳибамол қизларнинг бошида ва кўксига қилинган кў-синкалар, шарафлар мана шу оташ юракларнинг қалб ҳароратиди. Биз бу қўли гул қиз-жувоғлар-нинг аjoyиб санъатига маҳлиб бў-либ узоқ айландик. Зухра мени қосинкаларга гул босилдиган цех-га бошлади. Бу ерда бошқача бир манзара эди. Қизлар дастгоҳ ат-рофида чинчиллиб, қизилари бир эртан тинглаётгандек ўтиришар-ди.

— Ана у журнал ўқитган хо-тин — Мария опамиз бўлади, се-кин ишчилди Зухра. Дам олин-пайти уларда доим ана шундай. Биз уларга халатик бермаслик учун бир чечканда кузатиб турдик. Ниҳоят Мария опа ўқиндан тўхта-ди. Қизлар ўртасида қизнинг муҳо-ка бошланди. Улар бир қарорга келишиб шекилли, тур эди ўрин-ларидан туринди. Қизлар бизни ҳушундук билан қабул қилишди. Ёлғиз Мария Иванованига ўрни-дан қўзғолмади. У ўтирган ҳолда

менга қўларини чўзди. Зухранинг «лекин»ига энди тушундим. Мария опанинг икки оёғи йўқ экан. У стулда ўтирарди. Мен унинг ҳароратли қўларини аста бўшат-дим. Орага бир зум ўнгайсизлик чўзди.

— Мен, бу ерга сизни бир кў-риш орузида келдим, — дедим аста.

— Мени кўриш орузида! Раҳ-мат сизга синглим. Лекин мени кўришдан...

Авв ўз қисматидан афсусланиб, оғир хўрсинди.

Йўқ, йўқ мен дилимдаги ноёб орузимни унга таъиролмадим. Эъ-тиқотсиз сўзларим билан аёлнинг кўнгли ярасига туз сепп қўйдим-ми? Мен унинг аjoyиб, дилрабо санъатини, улкан қалбини кўриш, эшитиш учун келганлигимни ан-галотмадим. Мария Ивановани ба-дий ишларнинг бирига гул қўй-рувчи расом қилиб тайинланди.

Ўзини ўғи ҳам тез-тез шарф ва қосинкалар учун гул нуска-ларни ижод этиб туради.

Мария чигит гул нуска-лари фабрикадаги қиз-жу-воғларга ҳам маъқул бўлиб бир зумда кўндан-қўлга ўта-ди, Мария тайёрлаган маҳ-сулотлар аъло сифатлидир.

Куллик ва йиллик норма-ларини бажаришда фабрика-нинг Галия, Ямила, Родина қаби илгор қизлари доим Марияга тенглашишни оруз қилдилар. 1960 йил плани-ни 262 процент қилиб ба-жарган Маринининг сурати обла-ст «Хўрмат тахтаси» дан муносиб ўрин олди. 1961 йил кўрсаткичлари р ҳам унинг фидокорона меҳнат қилаётганидан далолат бе-риб турибди.

Фабрикада 300 га яқин хотин-қиз ишлайди. Мария ана шу қиз-жувоғлар ораси-даги илгорларнинг илгори. Шунинг учун ҳам унинг меҳ-нати тез-тез тақдирланиб ту-рилади. Фабрикадаги нати-жаю килич шу аёл атрофида жон фидо қилгудек. Тўқим-оқатлаш пайтида қиз-ларнинг бири унинг столи устига ширин чой келтир-са, бири юмюкчон, ила бири Мария севадиган бирон нар-са қўйишади.

Фабрикада ана шундай иззат-ишромига эга бўлган Мария Ива-новна Озарованинг уйда ҳам бў-лиди. Кекса она ўз қизини ўқит-гани юл толомас экан.

Мария ўз синглисини ва онаси-дан иборат оиланинг ҳам отаси, ҳам ўғли. Ҳа, Мария жисмоний за-филиги қариндаси тиз қўниб, баъзи қўл-оёқ бутун илғирмасларга ўх-шаб қайноқ ҳаёт, меҳнат нашта-лардан маҳрум ҳолда ҳўл кесад-кў бўлиб ўтирса, уни шундай дерми-дик!

Мария Ивановна Озарова меҳ-нат қўюғида камол топиб, ўзининг лаъзали мевалари билан элли баҳ-раманд ётаётган кўркам, гўзал ла-рахтга ўхшайди.

Эътибор ОХУНОВА,

Андиқон.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИДА

БУЛАР 1961 ЙИЛДА

БАЖАРИЛАДИ

Етти йилликнинг учинчи йилида Сурхондарё областининг шаҳар ва қишлоқларида мадоний-маърифий би-нолар ва санъат объектлари қури-лиши кенг қўламода олиб борилади. Белгиланган планларга асосан ҳозир бу қишлоқларнинг қўйилишида иш бошланди.

УЙ ҚУРИШ КОМБИНАТИ

Бу йил Қарши шаҳрида област-да биринчи уй қуриш комбинати қу-рила бошланади. Бу янги ишчиот тў-ла қувват билан ишга туширилага, йилга 35 минг квадрат метр йўзма уй панеллари ишлаб беради.

КУМИР-БРИКЕТ

ФАБРИКАСИ

Сарбосий районининг Тоқчий по-белкасида Шарғун қўйилишига хо-ка-

сидан брикет ишлаб чиқарадиган фабриканинг биринчи навбат қисми қуриллади. Ҳозир қўлақлаши иш-лари тўғралади. Ўқималарнинг бир қисми олинди. Дастлаб исте-моқларга шу ой охирида ишлаб бо-шлайди.

ЯНГИ ЕҒ ЗАВОДИ

Шу йил охирида Денов ёғ-жир-тракт заводида ишга тушириш ма-жасланмоқда. Бу завод областнинг жанубий зонасидаги пахта тозалаш заводалари етказиб берадиган хо-лаш ҳисобига ишлайди. Заовда ыр-натилан асбоб-ускуналар, механи-зация ва автоматизация восита-лари пахта қишқирдиб ёғ олишда чи-қиндининг жузда кам бўлишини таъ-минлайди.

ЯНГИЛИКЛАР, ХУШХАВАРЛАР

УЙ-ЖОН КЎПАЯДИ

ЎЗБЕКИСТОННИНГ киме шаҳри Навоийда икки қават-ли уйлари йиғилиш учун йирик вибропанеллар ишлаб чиқара-диган полдон ишга туширилади. Бу полдон ишлаб чиқарадиган деталлардан шу йилнинг йиғилиш шаҳар аҳолисига беш минг квад-рат метрдан ортиқ уй-жон қўриб берилади.

Етти йилликнинг охирида бориб, қишлоқлар ва энергетика-нинг бу янги шаҳри қариб йигирма баравар ёсади.

ЯХШИ ТРАДИЦИЯ

АНДИҚОН медицина институтининг юқори курс-ларида ўқувчи 197 студент командадировадан қайтиб кел-ди. Улар етти ой давомида тажрибали врачлар ва олий ўнвур юртининг ўқитувчилари раҳбарлигида Фарғона водийси-нинг шаҳар ва қишлоқ поли-клиникаларида ва касалхонала-рида практикадан ўтдилар.

Қорақалпоғистон АССР қўз-касаликларни шифохонаси яқинда беморнинг қандай касал-билан оғирганини жуда тез аниқлайдиган янги апарат ол-ди. СУРАТДА: республика қўз-касаликларни шифохонасининг врачлари У. УНАЙБОВЕВ янги а-паратда беморнинг қўзини кўри-пти.

Р. Саидов фотоси.

